EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

October 2022 | FI

Ihmisten tasalta – 3. kausi, jakso 21 – Luomupalkinnot ja luomuruoka Euroopassa

Tässä jaksossa käsittelemme luonnonmukaista viljelyä ja tuotantoa ja luomuruokaa EU:n ensimmäisten luomupalkintojen taustaa vasten. Palkinnot jaettiin syyskuussa 2022 kahdeksalle luomuelintarvikeketjussa ansioituneelle eurooppalaiselle organisaatiolle aina parhaasta luomutilasta parhaimpaan luomualan pk-yritykseen ja ravintolaan. Mitkä ovat mahdollisuudet saavuttaa EU:n tavoite, jonka mukaan 25 prosenttia maatalousmaasta olisi luonnonmukaisesti viljeltyä vuoteen 2030 mennessä? Edistääkö luomuruoka elintarviketurvaa ja ruoan kohtuuhintaisuutta energia- ja hintakriisin aikana? Jos näin on, miten? Nämä ovat muutamia niistä kysymyksistä, joita pohdimme vieraidemme kanssa. Vieraana ovat **Peter Schmidt** (ETSK), **Alexander Wugk** (Lilla Bjers), **Michel Pâque** (Ferme à l'Arbre), **Jörg Daunke** (J. Kinski) ja **Eddy Wax** (POLITICO Europe). (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

PÄÄKIRJOITUS

Pääkirjoitus

Hyvät lukijat

Haluan käyttää tilaisuutta hyväkseni ja nostaa esiin kaksi tulevaa ETSK:n aloitetta, jotka liittyvät tämän hetken suurimpiin globaaleihin ongelmiin: ilmastokriisiin ja Ukrainan sotaan.

Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen osapuolten vuosikokous (COP27) pidetään Sharm el-Sheikhissä Egyptissä 6.–18. marraskuuta 2022. Pelissä on erittäin paljon, sillä äärimmäiset sääilmiöt, joita ilmastonmuutosmallit ovat jo pitkään ennustaneet ja jotka aiheuttavat valtavaa tuhoa ja kärsimystä ympäri maailman, ovat tehneet ongelmasta entistäkin polttavamman. Samaan aikaan kun maailman johtajat valmistautuvat tällä viikolla tapaamiseen, jossa yritetään jälleen kerran päästä sopimukseen, joka voi pelastaa maailman ilmastokatastrofin partaalta, ETSK äänestää heille osoitettavasta päätöslauselmasta. Siinä kehotetaan tekemään rohkeita päätöksiä keskeisistä käsiteltävänä olevista kysymyksistä, joita ovat ilmastorahoitus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, menetykset ja vahingot sekä entistä kunnianhimoisemmat toimet. Päätöslauselmassa todetaan, että kaikkien alojen on kannettava kortensa kekoon. Meille on ETSK:ssa muodostanut viime vuosina vankka kanta kaikkiin näihin näkökohtiin. Työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden näkemys asiasta on erittäin selvä.
On olennaisen tärkeää, että ilmastokriisin tunnustetaan vaativan pikaista ratkaisua. Ilmastonmuutoksen seuraukset vaikuttavat yhteiskuntaan, kansalaisiin, talouteen ja sosiaaliseen

vakauteen – tämä ei ole vain ympäristökysymys vaan uhka olemassaololle. Kannustan teitä ja edustamianne organisaatioita auttamaan komitean päätöslauselman viestin välittämisessä, jotta Euroopan kansalaisyhteiskunnan ääni kantautuu Sharm el-Sheikhiin asti.

Marraskuun 24. ja 25. päivänä ETSK isännöi Zagrebissa Kroatiassa kolmiosaista keskustelutilaisuutta, jonka aiheena on **Ukrainan sota ja sen vaikutukset Eurooppaan**. Tilaisuudessa pohditaan kolmea ratkaisevan tärkeää kysymystä: Miten sota ja Ukrainan uusi ehdokasmaan asema vaikuttavat EU:n laajentumiseen ja niiden maiden näkymiin, jotka ovat olleet jäsenehdokkaina jo pitkään? Miten sota vaikuttaa Euroopan energiavalintoihin ja etenemiseen kohti hiilineutraaliutta, kun energiahinnat nousevat jyrkästi ja tämä aiheuttaa valtavaa taloudellista vahinkoa ja koettelee EU-maiden vakaata päätöstä vihreän siirtymän toteuttamisesta? Viestinnällä on tässä sodassa keskeinen asema: kuka on voitolla ja mikä on uutta tällä rintamalla, ja miten Eurooppa selviytyy jälleen uudesta disinformaatioaallosta?

Arvostetut asiantuntijat ja mielipidevaikuttajat jakavat tänä vuonna näkemyksiään ja käyvät keskustelua myös sodan seurausten kanssa kamppailevien kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa, edustavatpa nämä sitten työnantajia, joiden yritysten olemassaolo on vaakalaudalla suunnattomien energialaskujen vuoksi, työntekijöitä, joilla on vaikeuksia pitää kotinsa lämpimänä ja saada rahat riittämään, tai aktivisteja, jotka auttavat valtavien pakolaismäärien vastaanottamisessa. Edustamanne organisaatiot painiskelevat hyvin todennäköisesti näiden samojen ongelmien kanssa, joten ehkäpä haluatte osallistua tapahtumaan verkossa. Tervetuloa mukaan keskustelemaan ja vaalimaan rakentavan vuoropuhelun ja tarkastetun tiedon kulttuuria näinä synkkinä aikoina, jolloin ne molemmat ovat uhattuina.

Pysykää siis kuulolla!

Cillian Lohan
Viestinnästä vastaava ETSK:n varapuheenjohtaja

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

26.–27. lokakuuta 2022, Bryssel

ETSK:n täysistunto

6.–18. marraskuuta 2022, Sharm el-Sheikh

ETSK COP 27 -kokouksessa

24.–25. marraskuuta 2022, Zagreb

Connecting EU -seminaari

ASIAN YTIMEEN

Tällä palstalla pyydämme komitean jäseniä tuomaan esille erityisen kiinnostavina pitämiään aiheita, jotka ovat keskeisiä heidän toiminnassaan. Euroopan parlamentti järjestää 24.–30. lokakuuta kolmatta kertaa sitten vuoden 2017 sukupuolten tasa-arvon eurooppalaisen teemaviikon. Aihe on hyvin tärkeä koko EU:lle ja erityisesti Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, joka on yhtäläisten oikeuksien puolestapuhuja.

ETSK:n tasa-arvoryhmän puheenjohtaja **Maria Nikolopoulou** kertoo komiteaa ja parlamenttia yhdistävistä tekijöistä ja siitä, miten komitea haluaa osallistua hankkeeseen, mihin asioihin on kiinnitettävä eniten huomiota ja mitä konkreettisia toimia ETSK:ssa toteutetaan tasa-arvon teemaviikon aikana.

MARIA NIKOLOPOULOU: SUKUPUOLTEN TASA-ARVON EUROOPPALAINEN TEEMAVIIKKO ETSK:SSA

ETSK järjestää toisena peräkkäisenä vuotena yhdessä Euroopan parlamentin kanssa sukupuolten tasa-arvon eurooppalaisen teemaviikon. Tarkoituksena on sisällyttää sukupuolinäkökulma komiteassa käytäviin keskusteluihin tavanomaisen työmme yhteydessä.

ETSK on päättänyt järjestää useita tapahtumia loka-marraskuussa pidettävien jaostokokousten ja neuvoa-antavan komitean ”teollisuuden muutokset” (CCMI) kokousten yhteydessä. Lisäksi ETSK käy lokakuun täysistunnossaan, joka järjestetään sukupuolten tasa-arvon teemaviikon aikana, keskustelun hankkeesta Euroopan parlamentissa vastaavan EP:n jäsenen ja varapuheenjohtajan **Evelyn Regnerin** kanssa.

ETSK on sitoutunut aloitteeseen, ja toivoakseni voimme jatkaa sitä niin kauan kuin on tarpeen tietoisuuden lisäämiseksi siitä, että vaikka etenemme kohti naisten ja miesten todellista tasa-arvoa, edistyminen ei ole riittävän nopeaa eikä vakaata. Yhteiskuntamme vastustaa avoimesti epätasa-arvoa, syrjintää ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Enemmistö puolustaa ja kunnioittaa tietoisesti ja julkisesti naisten oikeuksia. Valitettavasti tietyt asenteet ja diskurssit ovat kuitenkin niin syvään juurtuneita, että jotkut menevät tietämättään ansaan ja toistavat niitä, kun taas toiset tekevät niin tarkoituksella estääkseen

yhteiskunnallista muutosta.

ETSK:n jaostojen vastuualojen pohjalta voimme korostaa naisten asemaa eri yhteyksissä, miesvaltaisimmista naisvaltaisimpiin. Sukupuolten tasa-arvo ei ole vain ”naisten asia” vaan oikeudenmukaisten, selviytymiskykyisten ja vauraiden yhteiskuntien rakentamisen edellytys. Tästä syystä on tärkeää, että naiset ja miehet pyrkivät tasa-arvoon yhdessä osoittaen keskinäistä kunnioitusta ja tukea.

Maria Nikolopoulou, ETSK:n jäsen ja tasa-arvoryhmän puheenjohtaja

---

UNELMA UKRAINASTA...

”Unelma Ukrainasta” -osiossa julkaisemme valokuvia Ukrainan sodasta ja sen seurauksista. Tällaista aineistoa saadaan usein toimittajilta, sillä he menevät sinne, minne me emme voi mennä, ja dokumentoivat tapahtumia ja varmistavat, ettei niitä unohdeta.

Tämän valokuvan on ottanut ja valinnut puolalainen toimittaja ja EU:n kirjeenvaihtaja Jowita Kiwnik-Pargana, joka on laatinut useita raportteja Ukrainasta. Hän on myös kirjoittanut kuvaan kommentin.

Samaan aikaan kun istun valitsemassa tätä kuvaa, venäläiset ampuvat ohjuksia Kiovaan, Lviviin, Dniproon, Harkovaan ja Zaporižžjaan. Putin kostaa Krimin sillan räjäytystä, ja tästä kuvasta on valitettavasti tullut jälleen ajankohtainen. Tuona yönä sireenit alkoivat ulvoa aamukahdelta. Oleksi Kolomijets, ampumahiihtäjä ja entinen Neuvostoliiton olympiaedustaja, joka kantoi soihtua Moskovan olympialaisissa vuonna 1980, herätti perheensä. He juoksivat suojaan, jonka Oleksi oli rakentanut talonsa kellariin. Hän toi sinne mattoja, huopia, peittoja, makuupusseja ja ruokaa ja kätki aseita patjan alle. Oleksin vaimo Ljudmyla ja hänen lapsenlapsensa nukahtivat sohvalle toisiinsa käpertyneinä. Oleksi istui lattialla ja piti vahtia. Hälytys kesti tunnin. Aamulla sireenit huusivat jälleen, joten he söivät aamiaista kellarissa, kuten he olivat joutuneet viime päivinä tekemään aivan liian usein. Helmikuun 24. päivän jälkeen pommisuojista on tullut ukrainalaisille arkitodellisuutta. Monet metroasemat sekä sairaala-, teatteri- ja koulurakennusten kellarit on muutettu väestösuojiksi. Jotkut ukrainalaiset tekevät kuten Oleksi ja rakentavat suojia kotitalojensa kellareihin.

Jowita Kiwnik-Pargana, puolalainen toimittaja ja Deutsche Wellen Brysselin-kirjeenvaihtaja, joka on laatinut monia raportteja Ukrainan miehitetyiltä alueilta

---

”KYSYMYKSEN KOHTEENA...”

”Kysymyksen kohteena...”

Sarjassa ”Kysymyksen kohteena...” ETSK:n jäseniä pyydetään perustelemaan, miksi ehdotettu lausunto on järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan näkökulmasta tärkeä EU:n lainsäädäntäprosessissa. Tällä kertaa kysyimme tätä Tomasz Wróblewskilta, joka on laatinut lausunnon strategisista häirintätarkoituksessa nostetuista kanteista (SLAPP).

ETSK: *Olette lausunnon SOC/734 ”Aloite toimittajiin ja oikeuksien puolustajiin kohdistuvien perusteettomien oikeudenkäyntien torjumiseksi” esittelijä. Erikoinen lyhenne SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation) tarkoittaa strategisia kanteita, joiden tarkoituksena on häiritä julkista osallistumista demokraattiseen keskusteluun. SLAPP-kanteet heikentävät sananvapautta ja haittaavat erityisesti tutkivia toimittajia, koska ne johtavat oikeudelliseen pelotteluun ja häirintään. Euroopan komissio ehdottaa ilmiön torjumiseksi julkiseen osallistumiseen liittyvien strategisten häirintätarkoituksessa nostettujen kanteiden vastaista EU:n direktiiviä. Millaisena ETSK pitää tätä ehdotusta ja miten sen tehokkuus voidaan varmistaa?*

Tomasz Wróblewski: Mikä on strateginen häirintätarkoituksessa nostettu kanne (SLAPP) ja miten sitä vastaan voidaan puolustautua?

Sananvapaus ja julkisen keskustelun vapaus ovat nykyaikaisen demokratian kulmakiviä. Mahdollisuus jakaa tietoa, ilmaista mielipiteitä ja esittää näkemyksiä on ratkaisevan tärkeä tietoon perustuvan kansalaisyhteiskunnan kehittämiseksi. Nämä keskeiset arvot ohjaavat toimia, joilla torjutaan strategisia häirintätarkoituksessa nostettuja kanteita (SLAPP).

Lakisääteisten ja oikeudellisten instituutioiden käyttö toimittajien, yhteiskunnallisten aktivistien, ihmisoikeuksien puolustajien, väärinkäytösten paljastajien tai julkisten asioiden parissa toimivien tavallisten kansalaisten häiritsemiseen ja pelotteluun on lisääntynyt viime vuosina. ETSK suhtautuukin myönteisesti komission aloitteeseen tarjota asianmukaiset välineet, joilla voidaan puolustautua oikeudenkäytön välineellistämistä vastaan, sillä ilmiö rajoittaa tiedonkulkua ja mahdollisuutta esittää mielipiteitä ja näkemyksiä.

Komission ehdottamat mekanismit ovat erittäin tarkoituksenmukaisia, mutta kokonaisvaltainen ratkaisu ongelmaan edellyttäisi laajempaa keinovalikoimaa. Koska suunniteltu direktiivi on luonteeltaan rajat ylittävä, yksittäisten maiden on toteutettava samanaikaisesti toimia nykyisten oikeudellisten toimenpiteiden tarkistamiseksi ja sellaisten kansallisten ratkaisujen täytäntöönpanemiseksi, jotka tarjoavat riittävän suojan SLAPP-kanteilta myös kansallisella tasolla.

Erittäin tärkeää kysymystä asianmukaisesta koulutuksesta ei myöskään saa unohtaa. Tietoisuutta SLAPP-kanteiden aiheuttamasta uhasta ja direktiivin ja kansallisen lainsäädännön tarjoamista puolustautumismahdollisuuksista olisi lisättävä sekä oikeusalan ammattilaisten että julkiseen keskusteluun osallistuvien tahojen keskuudessa.

Tomasz Wróblewski on ETSK:n jäsen.

ARVAA, KUKA ON VIERAANAMME...

Yllätysvieras

Esittelemme ”Yllätysvieras”-palstalla sellaisten henkilöiden näkemyksiä ja kommentteja, joiden asenteet, toimet ja sitoumukset ovat merkillepantavia ja ansaitsevat suuren yleisön huomion. Tässä numerossa julkaistaan puolalaisen toimittajan ja EU-kirjeenvaihtajan Jowita Kiwnik-Parganan artikkelin artikkeli.

Jowita Kiwnik-Pargana on puolalainen toimittaja, joka on työskennellyt Gazeta Wyborcza -lehdessä ja Puolan uutistoimistossa valmistuttuaan Puolan toimittajakoulusta. Hän on ollut akkreditoitu EU-kirjeenvaihtaja useita vuosia ja työskentelee tällä hetkellä Deutsche Wellen puolankielisessä toimituksessa Brysselissä. Hän on kirjoittanut lukuisia artikkeleita yhteiskunnallisista, kulttuuriin liittyvistä ja kansainvälisistä aiheista. Helmikuusta 2022 lähtien hän on käynyt säännöllisesti Ukrainassa dokumentoimassa sotaan liittyviä tapahtumia ja laatimassa raportteja ukrainalaisten elämästä.

Jowita Kiwnik-Pargana: ukrainalaiset sankarini

Kaikki alkoi rajalta. Pian Ukrainan sodan alkamisen jälkeen menin rajanylityspaikalle viemään humanitaarista apua, en vielä työskentelemään. Rajan yli virtasi tuolloin ihmisiä, pääasiassa naisia ja lapsia, joiden kaikki suunnitelmat olivat menneet yhdessä yössä uusiksi.

Tapasin naisia, joiden koko omaisuus oli pakattu yhteen reppuun ja jotka olivat kävelleet kymmeniä kilometrejä rajalle työntäen lapsiaan lastenrattaissa. Heidän aviomiehensä ja poikansa jäivät maahan. Naiset eivät tienneet, missä he nukkuisivat seuraavan yön ja kuka ottaisi heidät vastaan.

Matkustin Ukrainaan jonkin ajan päästä, tällä kertaa toimittajana, kertomaan siitä, miten sota muuttaa ihmisten elämää.

Kuulin Mariupolissa asuvan Innan tarinan. Hän oli piileskellyt kolme viikkoa kellarissaan ja nähnyt naapureidensa ruumiiden lojuvan kadulla muttei voinut haudata heitä, koska pommitus vain jatkui.

Petro, hänkin Mariupolista, kertoi etsineensä juomavettä lämpöpattereiden rautaputkista.

82-vuotias Halina, joka jätettiin yksin sodan armoille, kertoi oman tarinansa: ”Näin vanhan naisen, joka itki. Menin hänen luokseen ja sanoin: ’Älä itke, minä tulen kanssasi minne ikinä oletkaan menossa. En jätä sinua.’ ”

Muistan ukrainalaiset lapset, jotka kertoivat, mitä sota merkitsee heille. Viisivuotias Alisa tiesi, että sodassa kuolee ihmisiä. 12-vuotias Ženia totesi vakuuttuneena, ettei Putin ole presidentti vaan diktaattori.

Kuulin tyttövauvasta, jonka sijaissynnyttäjä hylkäsi heti synnytyksen jälkeen ja jota biologiset vanhemmat eivät koskaan ilmaantuneet hakemaan.

Reportaasini sankareiden lista on pitkä. Jokaisen nimen takan on sodan leimaama tarina. Niitä ei ole helppo kuunnella, mutta toimittajan on tällaisina aikoina pidettävä hermonsa kurissa.

Tunteita ei voi päästää valloilleen, sillä tehtävämme ei ole itkeä sankariemme kanssa, vaan kuunnella heidän tarinoitaan. Itkun aika on myöhemmin, töiden jälkeen kotona.

Ukrainalaiset kertovat mielellään. He haluavat puhua venäläisten julmuuksista ja osoittaa vääräksi Venäjän disinformaation, jonka mukaan ukrainalaiset valehtelevat iskuista ja ovat itse murhaajia.

Toimittajien tehtävä on kertoa koko maailmalle, mitä Ukrainassa todella tapahtuu.

UUTISIA ETSK:STA

Pk-yritysten asettaminen etusijalle EU:n tulevissa toimissa sai kannatusta ETSK:ssa käydyssä keskustelussa

ETSK:n isännöimässä keskustelussa pk-yritysten haasteista ja tulevaisuudennäkymistä EU:ssa suhtauduttiin myönteisesti unionin tilaa käsitelleessä puheessa esitettyihin toimenpiteisiin ja pohdittiin ETSK:n ehdotuksia, joiden tarkoituksena on helpottaa yritysten luovutuksia. Luovutusten kasvava määrä herättää nimittäin huolta.

ETSK:n täysistunnossa 22. syyskuuta keskusteltiin aiheesta **Pk-yritykset Euroopassa – haasteet ja näkymät**. Keskusteluun osallistuivat Belgian pk-yritysasioiden ministeri **David Clarinval,** Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) liittosihteeri **Isabelle Schömann** ja SMEunited-järjestön pääsihteeri **Véronique Willems.** Sen yhteydessä esiteltiin myös ETSK:n kertomus yritysten luovutuksista EU:ssa.

David Clarinval loi monitahoisen kuvan belgialaisten pk-yritysten tilanteesta sekä niiden vahvuuksista, joita ovat digitalisaatio, innovointi ja rahoituksen saatavuus, ja heikkouksista, kuten ammattitaitoisen työvoiman puutteesta, automaattisesta palkkojen indeksoinnista ja maksuviivästyksistä. ”Sisämarkkinoilla on ratkaiseva merkitys näille yrityksille”, hän sanoi. ”Ne eivät kuitenkaan aina toimi täydellisesti, ja jopa nyt energiakysymyksiin voitaisiin monissa tapauksissa edelleen vastata kansallisella tasolla.” Tämän jälkeen hän kertoi toimenpiteistä, joita Belgian viranomaiset ovat toteuttaneet auttaakseen yrityksiä selviytymään

energiakriisistä, ja korosti erityisesti maksujen joustavuuteen liittyviä järjestelmiä.

Isabelle Schömann myönsi, että on erittäin hyvä, että pk-yrityksiä tuetaan näinä ankarina aikoina tarkistamalla valtiontukisääntöjä ja kilpailupolitiikkaa. On hyvä investoida perus-, täydennys- ja uudelleenkoulutukseen, jotta yrityksiä voidaan auttaa selviytymään vihreästä siirtymästä ja digitalisaatiosta, mutta olisi väärin, jos yritykset ja pk-yritykset tarkastelisivat siirtymien sosiaalista ulottuvuutta vain osaamisen näkökulmasta. Kuten viimeaikaisten kriisien yhteydessä on todettu, ”ei ole hyväksyttävää, että minkään kokoiset yritykset saavat julkista tukea ilman ehtoja.” Schömann totesi, että ”yrityksille asetettavat sosiaaliset ehdot ovat tarpeen työllisyyden – ja laadukkaiden työpaikkojen – säilyttämiseksi, ja niihin kuuluu myös demokratian tehokas toteutuminen työpaikoilla työntekijöille tiedottamisen ja heidän kuulemisensa avulla. Muutosten ennakointi ei ole haaste ainoastaan yrityksille. Yritysten on käsiteltävä tätä haastetta yhdessä työntekijöiden kanssa, jos halutaan, että kaikki hyväksyvät käyttöön otettavat toimenpiteet.”

Véronique Willems kannatti unionin tilaa käsitelleessä komission puheenjohtajan puheessa ilmoitettuja uusia toimenpiteitä, erityisesti sähköntuottajien tulorajoja ja pk-yritysten apupakettia, ennen kaikkea maksuviivästysdirektiiviä, koska ”ei ole todellakaan oikeudenmukaista, että joka neljäs konkurssi johtuu laskujen maksun viivästymisestä”. ”Komissio on käynnistänyt tällä toimikaudella useita aloitteita, jotka vaikuttavat pk-yrityksiin, mutta vielä ei voida puhua suotuisasta oikeudellisesta kehyksestä”, hän totesi ja viittasi oman organisaationsa havaitsemiin puutteisiin, erityisesti tarpeeseen parantaa pk-yritystestiä ja keventää sääntelytaakkaa: ”Yksi sisään, yksi ulos” -periaate ei vähennä sitä. Meidän on työskenneltävä ”yksi sisään, monta ulos” -periaatteen mukaisesti”, hän korosti. (dm)

ETSK kehottaa ottamaan kaikkea tulevaa lainsäädäntöä varten käyttöön EU-tason nuorisotestin

ETSK hyväksyi syyskuun täysistunnossaan oma-aloitteisen lausunnon EU-tason nuorisotestistä. Nuoret ovat jo vuosien ajan vaatineet saada äänensä kuuluviin päätöksentekoprosesseissa. Tämän lausunnon myötä ETSK:sta tulee ensimmäinen EU:n elin, joka tukee nuorten toivetta mekanismista, jonka avulla voidaan arvioida tulevan lainsäädännön vaikutuksia nuorisoon.

Komitea katsoo, että jos halutaan saada aikaan Euroopan nuorison teemavuotta pidemmälle kantavia vaikutuksia ja tuloksia, nuoret on otettava mukaan päätöksentekoon.

”Nuoret peräävät EU-tason nuorisotestiä”, sanoi ETSK:n lausunnon esittelijä **Katrīna Leitāne**. ”Säädösten ja toimintapolitiikkojen parantamiseksi olisi otettava käyttöön EU-tason nuorisotesti eli vaikutusten analysointiin tarkoitettu väline, jonka avulla voitaisiin varmistaa, etteivät suunnitellut toimintapolitiikat vaikuta kielteisesti nuoriin ja tuleviin sukupolviin, osallistaa nuoret merkitykselliselle tavalla ja ehdottaa lieventäviä toimenpiteitä.

ETSK panee merkille, että Euroopan komission tiedonannossa Euroopan tulevaisuuskonferenssin tuloksista viitataan EU-tason nuorisotestiin. Komitea korostaa kuitenkin, että komission ehdotus ei vastaa

alkuperäisessä ehdotuksessa tarkoitettuja tavoitteita, siitä puuttuu nuorisojärjestöjen ja -asiantuntijoiden merkityksellinen osallistaminen eikä siinä oteta nuorisoa järjestelmällisesti huomioon kaikissa politiikoissa, jotta voitaisiin arvioida toimintapolitiikkojen pitkän aikavälin vaikutuksia tuleviin sukupolviin.

ETSK myös kehottaa toimielimiä lisäämään yhteistyötään nykyisten menestyksekkäiden aloitteiden, kuten EU:n nuorisodialogin, ”Sinun Eurooppasi, sinun mielipiteesi” -tapahtuman ja Euroopan nuorisotapahtuman, saattamiseksi osaksi yhtenäistä kokonaisuutta. Lisäksi ETSK esittää ehdotuksia nuorten osallistumisen edistämisestä komitean puitteissa ja aikoo pohtia, miten se voisi ottaa EU-tason nuorisotestin mukaisen toimintamallin käyttöön omassa työssään. (gb)

Ilmastorahasto nopeiden vastatoimien mahdollistamiseksi kriisitilanteissa

ETSK ehdottaa oma-aloitteisessa lausunnossaan ilmastorahaston perustamista, jotta uusiin ilmasto- ja energiakriiseihin voitaisiin vastata ripeästi. Rahastolla täydennettäisiin EU:n nykyisiä toimintapolitiikkoja ja varmistettaisiin nykyisen rahoituksen tehokkaampi hyödyntäminen.

Vaikka esimerkiksi Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta on vuodesta 2002 lähtien myönnetty jäsenvaltioille vaikuttava määrä tukea, sen vuotuiset 500 miljoonan euron määrärahat eivät riitä kattamaan luonnonkatastrofien vuonna 2021 aiheuttamia vahinkoja. Jo pelkästään Länsi-Euroopan tulvien kustannukset ovat arviolta 38 miljardia euroa.

ETSK:n lausunnon esittelijä **Ioannis Vardakastanis** toteaa: ”Komitean vision mukaan ilmastorahaston on tarkoitus olla vankka, EU:n nykyisiin varoihin pohjautuva rahoitusmekanismi, jonka turvin voidaan reagoida hätätilanteisiin nopeasti ja tukea vahingoittuneiden yhteisöjen jälleenrakentamista. Kyse on erittäin kunnianhimoisesta välineestä ajankohtaisten ilmasto-, energia- ja ympäristökriisien koettelemien alueiden jälleenrakentamiseksi ja suojelemiseksi.”

Nykyinen energiakriisi ei myöskään ollut vielä näköpiirissä silloin, kun EU:n monivuotinen rahoituskehys 2021–2027 ja NextGenerationEU-elpymissuunnitelma laadittiin. Ilmastorahaston avulla voitaisiin vastata vaihtoehtoisiin energialähteisiin tehtävien kiireellisten investointien tarpeeseen tehokkaammin kuin nykyisillä mekanismeilla. Tämä on erityisen tärkeää nyt, kun monet ihmiset eivät pysty maksamaan kaasu- tai sähkölaskujaan.

”Meillä ei ole asianmukaisia valmiuksia vastata ilmastonmuutoksen ja energiakriisin aiheuttamiin hätätilanteisiin ja katastrofeihin, olipa kyse sitten tarvittavien varojen määrästä tai reagointinopeudesta”, lausunnon yhteisesittelijä **Judith Vorbach** toteaa. ”Ilmastorahaston perustaminen olisi tärkeä keino tilanteen korjaamiseksi.” (tk)

EU:n on kiinnitettävä huomiota sosiaaliseen kestävyyteen

ETSK kehottaa oma-aloitteisessa lausunnossaan komissiota kuvailemaan säännökset, jotka ovat tarpeen EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän laajentamiseksi sosiaalisiin tavoitteisiin. Luokitusjärjestelmäasetuksessa komissiolle annetaan tehtäväksi julkaista asiaa koskeva kertomus, mutta komissio ei ole vielä tähän mennessä sitä tehnyt.

”ETSK peräänkuuluttaa kokonaisvaltaista EU:n luokitusjärjestelmää, jossa otettaisiin huomioon sekä ympäristökestävyys että sosiaalinen kestävyys. Sosiaalinen luokitusjärjestelmä auttaisi kanavoimaan investointeja sosiaalisiin tavoitteisiin”, toteaa lausunnon esittelijä **Judith Vorbach**. ”Järjestelmän tulee toimia kultaisena standardina, joka on tasoltaan lainsäädännössä säädettyä tasoa kunnianhimoisempi.”

EU:n luokitusjärjestelmässä vahvistetaan luettelo ympäristön kannalta kestävistä taloudellisista toiminnoista kestävien investointien lisäämiseksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tueksi.

ETSK katsoo, että tarjoamalla täsmällistä tietoa yritysten sosiaalisesta jalanjäljestä sosiaalinen luokitusjärjestelmä auttaisi puuttumaan sellaisten yritysten toimintaan, jotka yrittävät houkutella sosiaalisesti vastuullisia sijoittajia tekaistujen väittämien avulla. Älykkäästi määritelty sosiaalinen luokitusjärjestelmä voi auttaa merkittävästi välttämään niin sanottua ”sosiaalista viherpesua”, joka on verrattavissa ympäristöalalla esiintyvään viherpesuun.

Valmisteluryhmän jäsen **Kęstutis Kupšys** korostaa, että rahoitusala on erittäin halukas keskustelemaan sosiaalisesta luokitusjärjestelmästä. ”Markkinoilla on kysyntää kestäville rahoitustuotteille, sosiaalinen kestävyys mukaan luettuna”, hän totesi. ”Ilman selkeää luokitusta siitä, mitä pidetään ’sosiaalisena’, tämä näkökohta jää toteutumatta kestävien investointien alalla.” (tk)

Perusoikeudet ja oikeusvaltioperiaate: aika siirtyä sanoista tekoihin!

ETSK järjesti 26. syyskuuta konferenssin Euroopan komission tuoreimmasta oikeusvaltiokertomuksesta keskustellakseen keinoista varmistaa, että kertomuksen suositukset johtavat konkreettisiin parannuksiin jäsenvaltioissa.

Euroopan komission oikeusvaltiokertomus sisältää ensimmäistä kertaa maakohtaisia suosituksia sellaisilla aloilla kuin oikeuslaitos, korruptio, tiedotusvälineet ja hallitusjärjestelmän osien keskinäinen valvonta. Edistyminen on ollut unionissa epätasaista, ja useisiin jäsenvaltioihin liittyy vakavia huolia.

”EU:n tulisi aina käyttää kaikkia välineitään – myös budjetin ehdollisuutta – puuttuakseen kaikkiin uusiin hyökkäyksiin demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta tai ihmisoikeuksia vastaan heti niiden ilmaannuttua tapahtumapaikasta riippumatta”, ETSK:n puheenjohtaja **Christa Schweng** sanoi konferenssin avauspuheenvuorossa.

Oikeusasioista vastaavan EU-komissaarin **Didier Reyndersin** mukaan ”kuluva vuosi on jälleen osoittanut, että vahvan oikeusvaltiokulttuurin juurruttaminen EU:ssa on keskeisen tärkeää. Auttaessamme yhdessä Ukrainaa puolustamaan itsenäisyyttään ja koskemattomuuttaan voimme olla uskottavia vain jos suojelemme oikeusvaltioperiaatetta myös EU:n sisällä.”

Konferenssi tarjosi myös tilaisuuden esitellä perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta käsittelevän ETSK:n ryhmän toisen tiivistelmäraportin, jossa luodaan katsaus ryhmän vuosina 2020 ja 2021 toteuttamiin maakohtaisiin vierailuihin Espanjaan, Irlantiin, Kyprokseen, Liettuaan, Saksaan, Tanskaan ja Tšekkiin. Perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta käsittelevän ryhmän puheenjohtaja **Cristian Pîrvulescu** sanoi: ”Demokraattisilla järjestelmillä on vierailujen kohteena olleissa maissa yleisesti ottaen hyvä häiriönsietokyky, mutta suojatoimien, hallitusjärjestelmän osien tehokkaan keskinäisen valvonnan ja myös kansalaisyhteiskunnan valvontaroolin tarve on selkeämpi kuin koskaan ennen.”

Tšekin pysyvä edustaja EU:ssa **Edita Hrdá** korosti päätössanoissaan kansalaisyhteiskunnan merkitystä: ”Kansalaisyhteiskunta kykenee elvyttämään ihmisoikeudet. Oikeusvaltioperiaatteen edistäminen on jatkuva tehtävä, joka edellyttää meiltä paitsi yhteistyötä myös jatkuvaa valppautta.” (gb)

EU:n luomupalkinnot 2022: parhaina palkitut pk-yritys, vähittäismyyjä ja ravintola löytyvät Saksasta, Belgiasta ja Ruotsista

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) esitteli 23. syyskuuta kaikkien aikojen ensimmäisten EU:n luomupalkintojen voittajat. Kilpailu, jonka tarkoituksena on palkita EU:n luonnonmukaisen tuotannon arvoketjun parhaimmistoa, järjestetään yhteistyössä Euroopan komission ja muiden kumppaneiden kanssa.

Palkinnon saajat olivat

- paras pk-yritys luomuelintarvikkeiden jalostuksen alalla: **Goodvenience.bio GmbH** – Magdala, Thüringen, Saksa
- paras luomuelintarvikkeiden vähittäismyyjä: **La ferme à l’arbre de Liège** – Lantin, Liège, Belgia
- paras luomuravintola: **Lilla Bjers HB** – Visby, Gotlanti, Ruotsi

Palkittavat kaikissa kategorioissa julkistettiin Euroopan komissiossa EU:n luomupäivän kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa, jota isännöi EU:n maatalouskomissaari **Janusz Wojciechowski**.

ETSK:n puheenjohtaja **Christa Schweng** totesi: ”ETSK on jo vuosia ollut edelläkävijä ajaessaan kestäväpohjaisempaa ja kattavampaa EU:n elintarvikepolitiikkaa. Olemmekin komiteassa erittäin ylpeitä siitä, että olemme mukana näiden palkintokilpailujen järjestämisessä ja näin ollen tietoisuuden lisäämisessä luomualan mahdollisuuksista edistää kestäväpohjaisempien elintarvikejärjestelmien saavuttamista.”

”Tänään palkitut voittajat osoittivat, miten he työskentelevät päivittäin sen hyväksi, että siirtyminen kestävämpiin ja oikeudenmukaisempiin elintarvikejärjestelmiin toteutuisi käytännössä”, ETSK:n ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -jaoston (NAT) puheenjohtaja **Peter Schmidt** sanoi.

Palkinnot ovat osa luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevaan komission toimintasuunnitelmaan sisältyvää sitoumusta, jonka tavoitteena on antaa tunnustusta luomuelintarvikeketjussa ansioituneille toimijoille maanviljelijöistä ravintoloihin. (ks)

Hiilidioksidin poistotekniikoiden käyttöönotto teollisuudessa on avainasemassa pyrittäessä vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin

ETSK antoi syyskuun täysistunnossaan oma-aloitteisen lausunnon hiilidioksidin poistotekniikoista Euroopan teollisuudessa.

EU:n ilmastolain hyväksymisen myötä on asetettu kunnianhimoinen päästövähennystavoite vuoteen 2030 ja vahvistettu ilmastoneutraaliustavoite, joka on määrä saavuttaa vuoteen 2050 mennessä. Näihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää hiilidioksidin poistotekniikoiden käyttöönottoa. Mitä hitaampia ja löyhempiä kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset ovat, sitä vahvempi on riippuvuus hiilidioksidin poistotekniikoista pyrittäessä saavuttamaan Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteet.

”Hiilestä irtautuminen edellyttää pitkälle menevää muutosta teollisuustoiminnassa 30 vuoden aikajänteellä”, lausunnon esittelijä **Andrés Barceló Delgado** sanoi. ”Vaikka monia vähähiilisiä teknologioita on jo tarjolla, niiden edistyminen on vielä hidasta. Tarvitsemme kunnianhimoisia teknologian etenemissuunnitelmia, jotta näitä läpimurtoteknologioita voidaan kehittää ja ottaa laajalti käyttöön, ja EU:n on edistettävä innovointia ilmasto- ja innovointirahastojen avulla”, hän lisäsi.

Hiilidioksidin poistotekniikoiden käyttöönottoajankohdasta riippuen niiden avulla voidaan i) nopeuttaa ilmastoneutraaliuden saavuttamista kompensoimalla päästöjä aloilla, joilla niitä on vaikea vähentää, ja lisätä näin todennäköisyyttä noudattaa lämpötilan raja-arvoja tai ii) saada maapallon lämpeneminen raja-arvojen alapuolelle raja-arvot ylittäneen lämpötilapiikin jälkeen.

”Teknologian kehittäminen sekä työvoiman koulutus ja uudelleenkoulutus ovat ratkaisevan tärkeitä valmistusteollisuuden vihreän siirtymän kannalta. Euroopan sekä jäsenvaltio- ja aluetason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla olisi tuettava teollisuuden vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää samoin kuin tietoisuutta siitä ja sen yleistä hyväksyntää. Valmiuksien kehittäminen ja hankkeet avaintaitojen määrittämiseksi ovat välttämättömiä, jotta voidaan varmistaa tehokas teollisuuden muutosprosessi, jossa

ketään ei jätetä jälkeen”, totesi lausunnon yhteisesittelijä **Monika Sitárová**. (ks)

Energia: ETSK varoittaa luomasta uusia riippuvuussuhteita

ETSK kannattaa äskettäin antamansa lausunnon mukaan Euroopan komission REPowerEU-suunnitelmaa EU:n vieroittamiseksi venäläisestä kaasusta ja öljystä, mutta huomauttaa, että monet ongelmat, joita nyt ratkotaan kovassa kiireessä, olisi voitu välttää tai niitä olisi voitu lieventää vähentämällä riippuvuutta energiantuonnista jo kauan sitten ja saattamalla energiamarkkinat valmiiksi, niin kuin ETSK on jo vuosia vaatinut.

Komitea korostaa syyskuun täysistunnossa hyväksytyssä **Stefan Backin**, **Thomas Kattnigin** ja **Lutz Ribben** laatimassa lausunnossa, että vallitsevan kriisin taloudelliset ja sosiaaliset yhteisvaikutukset saattavat koetella EU:n demokraattista järjestelmää, ellei asianmukaisia ratkaisuja löydetä. On toteutettava välittömiä toimenpiteitä toimitusvarmuuden takaamiseksi ”mahdollisimman kohtuullisin kustannuksin” tämänhetkisestä hintakriisistä kärsiville kuluttajille ja teollisuudelle, jotta vältyttäisiin yhteiskunnallisilta levottomuuksilta.

ETSK pitää REPowerEU-suunnitelmaa askeleena oikeaan suuntaan mutta varoittaa, että hätätoimenpiteet eivät saa johtaa uusiin riippuvuuksiin tai haitata pyrkimyksiä saavuttaa ilmastoneutraalius mahdollisimman pian.

Komission olisi laadittava geopoliittinen energiantuontistrategia, jossa otetaan huomioon kiireelliset energia- ja ilmastokysymykset, ennen kuin energiakumppanuuksia solmitaan epädemokraattisten tai poliittisesti epävakaiden maiden kanssa.

Komitea katsoo, että fossiilisten ja vähähiilisten polttoaineiden tilapäiseen käyttöön tulee suhtautua joustavasti nykyisessä tilanteessa, jossa on kiireellisesti löydettävä ratkaisuja energiansaannin turvaamiseksi. (mp)

EU:ssa on lisättävä julkisia investointeja energiainfrastruktuuriin ilmastonmuutoksen torjumiseksi

EU:n tulee vastata ilmastokriisiin kolmella tavalla: mobilisoimalla rahoitusta, osallistamalla kansalaisia ja yksityistä sektoria sekä osoittamalla vahvaa poliittista johtajuutta. Tämä on

syyskuun täysistunnossa hyväksytyn ETSK:n oma-aloitteisen lausunnon viesti.

Thomas Kattnigin ja **Lutz Ribben** laatimassa lausunnossa todetaan, että EU:ssa on lisättävä julkisia investointeja älykkäisiin ja uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviin energiajärjestelmiin sekä varastointi-infrastruktuuriin, jotta kasvavaan sähkönkysyntään pystytään vastaamaan ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Kaikkien on kannettava kortensa kekoon.

Euroopan sähköteollisuuden liiton Eurelectricin mukaan EU:n sähköverkkoinvestoinnit on kaksinkertaistettava 55 miljardiin euroon vuodessa ja puhtaan tuotantokapasiteetin rakentamiseen tarkoitetut määrärahat on nostettava 75 miljardiin euroon vuotta kohden.

”Julkisia investointeja tarvitaan valtavasti, jotta energiakäänteen tavoite ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa. Investoinnit ovat erittäin tärkeitä toimitusvarmuuden takaamiseksi, energiaköyhyyden torjumiseksi, hintojen pitämiseksi kohtuullisina ja työpaikkojen luomiseksi”, **Thomas Kattnig** sanoi.

ETSK on energiajärjestelmien ja -infrastruktuurien tulevaa organisointia ajatellen tyytyväinen siihen, että komissio aikoo tehdä parannuksia sähkömarkkinoiden rakenteeseen, ja kannattaa voimakkaasti sellaisten markkina-arviointien laatimista, joissa analysoidaan kaikkien mahdollisten toimijoiden käyttäytymistä. **Lutz Ribbe** korosti, että ”komission on olennaisen tärkeää arvioida energiainfrastruktuurin julkisen ja yksityisen omistuksen ja yksityisen rahoituksen etuja ja haittoja, jotta energiamarkkinoista saadaan toimivat”.

Infrastruktuuri-investointien rahoittamiseksi ETSK suosittaa energiayhtiöiden windfall-voittojen leikkaamista ja ”kultaisen säännön” soveltamista energiaomavaraisuutta edistäviin hankkeisiin. (mp)

Kohtuuhintainen ja laadukas terveydenhuolto kaikille eurooppalaisille: ”kannattamamme yhteiskunnan malli”

Syyskuun täysistunnossaan komission varapuheenjohtajan Margaritis Schinasin kanssa käydyssä keskustelussa ETSK kehotti komissiota toimimaan kunnianhimoisesti uuden eurooppalaisen hoito- ja hoivastrategian täytäntöönpanossa. ETSK kiinnitti huomiota terveydenhuollon työntekijöihin ja heidän taitoihinsa, koulutukseensa ja työoloihinsa ja piti luottamuksen rakentamista ennakkoedellytyksenä eurooppalaisen terveysdata-avaruuden onnistumiselle.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean (ETSK) 22. syyskuuta pidetyssä täysistunnossa käytiin keskustelu EU:n terveyspoliittisista aloitteista Euroopan komission eurooppalaisen elämäntavan edistämisestä vastaavan varapuheenjohtajan **Margaritis Schinasin** kanssa.
ETSK:n puheenjohtaja **Christa Schweng** totesi seuraavaa: ”ETSK kannattaa kaikkia EU:n aloitteita, joilla pyritään luomaan Euroopan terveysunioni ja parantamaan kykyä selviytyä tulevista uhkista ja varautua niihin.”

”Aiomme osoittaa, että terveys ei ole pelkkä politiikan ala, vaan osa olemustamme: se on osa kannattamamme avoimen yhteiskunnan mallia ja eurooppalaista elämäntapaamme”, **Schinas** korosti.

ETSK oli ensimmäinen EU:n toimielin, joka kehotti Euroopan terveysunionin perustamiseen, ja se on antanut lausunnot kahdesta komission äskettäisestä terveysalan aloitteesta, joiden tavoitteena on varmistaa, että jokaisella kansalaisella on mahdollisuus saada kohtuuhintaista ja laadukasta terveydenhuoltoa.

Eurooppalaista terveysdata-avaruutta käsittelevässä lausunnossaan ETSK piti ehdotusta erinomaisena tilaisuutena lisätä yksilöiden mahdollisuutta tutustua henkilökohtaisiin terveystietoihinsa ja hallita niitä. Se antoi tukensa laajamittaiselle julkiselle viestintäkampanjalle, jonka tarkoituksena on auttaa ihmisiä ymmärtämään tietojen jakamisprosessin hyödyt ja rakentaa luottamusta järjestelmään.

”Luottamus tulee olemaan ensiarvoisen tärkeää. Kansalaisten on suhtauduttava hyväksyvästi tietojensa käyttöön julkisten palvelujen parantamiseksi sekä näiden tietojen mahdolliseen käyttöön sairauksien torjumiseksi ja innovatiivisten lääketieteellisten ratkaisujen kehittämiseksi”, totesi lausunnon esittelijä **Gonçalo Lobo Xavier**.

ETSK hyväksyi myös terveydenhuoltoalan työvoimaa, hoitoa ja hoivaa koskevaa strategiaa käsittelevän lausunnon, jossa se kehotti laatimaan kunnianhimoisen ihmiskeskeisen hoito- ja hoivastrategian, jolla voidaan parantaa terveydenhuoltoa ja pitkäaikaishoitoa kaikkialla EU:ssa ja varmistaa yhtäläiset laatuvaatimukset kaikissa jäsenvaltioissa sekä kunkin maan eri alueilla. Komitea ehdotti eurooppalaista hoitotakuuta, jotta kaikilla EU:ssa asuvilla olisi mahdollisuus kohtuuhintaisiin hoitopalveluihin.

”Hoito- ja hoivajärjestelmä on koetinkivi eurooppalaiselle elämäntavallemme, jonka on oltava sosiaalisesti oikeudenmukainen ja osallistava”, totesi lausunnon esittelijä **Zoe Tzotze-Lanara**.

Lausunnon toinen esittelijä **Danko Relić** korosti, että tarvitaan koulutettua, ammattitaitoista ja motivoitunutta terveydenhuoltoalan henkilöstöä. ”Terveydenhuoltoalan työntekijöillä on oltava hyvät työolot. Heidän on saatava asianmukaista palkkaa, heidän työaikojensa on oltava asiallisia, työ- ja yksityiselämän on oltava tasapainossa, ja heillä on oltava takeet työterveydestä ja -turvallisuudesta”, **Relić** korosti. (ll)

Energiaköyhyyden torjumisen tulisi olla EU-maiden poliittisen asialistan kärjessä

Koska sellaisten eurooppalaisten kotitalouksien määrä, jotka eivät kykene lämmittämään asuntoaan, todennäköisesti kasvaa, ja energian hinnannousu on vuositasolla yli 40 prosenttia, ETSK kehottaa äskettäin antamassaan lausunnossa EU:ta ja jäsenvaltioita toteuttamaan kiireellisiä toimenpiteitä energiaköyhyyden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

ETSK kehottaa Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita asettamaan energian yhtäläisen saatavuuden, toimitusvarmuuden ja kohtuuhintaisuuden ehdottomaksi painopisteekseen.

Syyskuun täysistunnossa hyväksytyssä lausunnossa Energiaköyhyyden torjuminen ja EU:n selviytymiskyky ETSK totesi, että energia on saanut paljon huomiota Euroopan komitean äskettäisissä aloitteissa, kuten 55-valmiuspaketissa sekä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja rakennusten perusparannusaallon täytäntöönpanossa. Komitea varoittaa kuitenkin, että ilman jäsenvaltioiden ripeitä täytäntöönpanotoimia, vahvaa sitoutumista ja konkreettisia toimenpiteitä nämä aloitteet eivät riitä ratkaisemaan nykyistä kriisiä.

”EU:n tasolla olisi oltava yhteinen lähestymistapa energiaköyhyyden ymmärtämiseen ja sen torjumiseen”, totesi lausunnon esittelijä **Ioannis Vardakastanis**. ”Tämä lähestymistapa voi johtaa yhteiseen määritelmään. Samalla on kuitenkin jätettävä kullekin jäsenvaltiolle mahdollisuus toteuttaa omaan tilanteeseensa soveltuvia ratkaisuja. Niillä on varmistettava, ettei haavoittuvimmassa asemassa olevia jätetä ilman tukea.”
Kansallisiin toimenpiteisiin, joilla pyritään lieventämään hintojen nousun kielteisiä vaikutuksia heikoimmassa asemassa oleviin, tulisi sisältyä suora taloudellinen tuki ja sosiaalipoliittiset toimet tai kannustimet ja tuki energiankulutuksen vähentämiseksi erityisistä maakohtaisista ja paikallisista olosuhteista riippuen.

Jotta lähestymistapa olisi varmasti kattava, ETSK kehottaa perustamaan energiaköyhyyden torjumiseksi laajan ja kunnianhimoisen poliittisen koalition, jonka toimia kehitetään edelleen EU:n strategiassa. Sen tavoitteena on vähentää energiaköyhyys minimiin vuoteen 2030 mennessä ja poistaa se kokonaan pitkällä aikavälillä.
EU:n toimielimien lisäksi koalitioon kuuluisi kansalaisyhteiskunnan organisaatioita, mukaan lukien energiaköyhyydelle eniten alttiita väestönosia edustavia järjestöjä. Myös paikallis- ja alueviranomaisten olisi osallistuttava.

ETSK korosti myös, että on tärkeää investoida uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen sekä rakennusten laajamittaiseen perusparannukseen. Jäsenvaltioiden olisi yhdessä paikallis- ja alueviranomaisten kanssa asetettava etusijalle pitkälle menevät perusparannukset, jotka johtavat yli 60 prosentin energiasäästöihin. Jotta tämä olisi toteutettavissa, on selvää, että tarvitaan suuri määrä yksityisiä investointeja. (ll)

Komission esittämissä jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa vastataan asianmukaisesti kiireellisimpiin haasteisiin

ETSK antoi äskettäin myönteisen lausunnon Euroopan komission ehdottamista jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista. Komitea pitää suuntaviivoja asianmukaisina, sillä niiden avulla puututaan työmarkkinoiden kiireellisimpiin ongelmiin.

ETSK korostaa syyskuun täysistunnossa hyväksymässään lausunnossa sitä, että yhä epävarmempi geopoliittinen tilanne, joka tulee todennäköisesti vaikuttamaan kielteisesti EU:n talouteen, johtamaan korkeaan inflaatioon ja taantumaan sekä heikentämään ostovoimaa, edellyttää jäsenvaltioilta määrätietoisia toimia. Niiden olisi edistettävä todellisia yhdentyneitä sisämarkkinoita ja autettava pk-yrityksiä laajentamaan toimintaansa.

”Työvoimapula on jälleen kasvussa, ja siksi olisi toteutettava tehokkaita toimenpiteitä, joilla kannustetaan työmarkkinaosapuolia käsittelemään osaamistarpeita kansallisella tasolla. Toimet olisi mukautettava eri toimialoille ja paikallisiin tilanteisiin sopiviksi. Tarvittavien taitojen ja osaamisen hankkiminen on yhä tärkeämpää sekä työntekijöille että yrityksille”, esittelijä **Mariya Mincheva** totesi täysistunnossa.

ETSK katsoo, että työmarkkinaosapuolilla pitäisi olla merkittävämpi rooli työllisyyttä koskevien, sosiaalisten ja taloudellisten uudistusten ja politiikkojen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa ja että myös niiden valmiuksia olisi kehitettävä.

ETSK toteaa lausunnossaan, että yhtenä tärkeimmistä haasteista on pienentää työvoiman ulkopuolella olevien osuutta ja että kohdennettu tuki on erityisen tärkeää pitkäaikaistyöttömille. Lausunnossa kiinnitetään erityishuomiota myös työssäkäyvien köyhyyteen ja tarpeeseen käyttää toimintapoliittisina ohjauskeinoina esimerkiksi säällisten palkkojen, myös riittävien vähimmäispalkkojen, edellyttämistä sekä hyvin suunniteltuja ja tilapäisiä taloudellisia kannustimia, joiden lisäksi toteutetaan kohdennettuja ja tehokkaita osaamisen kehittämiseen ja täydennyskoulutukseen liittyviä toimenpiteitä.

Lisäksi olisi tehostettava politiikkoja, joiden avulla tuetaan nuoria, vammaisia henkilöitä ja muita haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä työmarkkinoilla.
Euroopan komissio on ehdottanut vuonna 2022 jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkoihin useita muutoksia. Niissä otetaan huomioon viimeaikaiset aloitteet ja lisätään uusia osatekijöitä, jotka liittyvät Venäjän hyökkäykseen Ukrainaan. ETSK ilmaisee lausunnossa suhtautuvansa myönteisesti siihen, että komissio keskittyy covid-19-pandemian jälkeiseen ympäristöön, millä pyritään varmistamaan kestävä kasvu.

Muutetut suuntaviivat koskevat esimerkiksi työvoiman kysynnän lisäämistä, työhön pääsyn parantamista ja taitojen ja osaamisen elinikäistä hankkimista, työmarkkinoiden toiminnan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimivuuden parantamista sekä sen edistämistä, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet. (ll)

UUTISIA RYHMILTÄ

Ikääntyvä Eurooppa tarvitsee enemmän menestyksekkäitä yritysten luovutuksia

Mira-Maria Kontkanen, ETSK:n työnantajat-ryhmän jäsen

Onnistuneesti luovutetut yritykset menestyvät startup-yrityksiä paremmin, kun tarkastellaan yritysten selviytymisastetta, liikevaihtoa, taloudellista tulosta, innovatiivisuutta ja työllistävää vaikutusta. Vaikka on järkevää tukea Euroopan startup-yrittäjiä, Euroopan elpymisen ja kasvun tiellä on yhtä lailla edistettävä yritysten luovutuksia.

Omistajanvaihdos on luonnollinen osa yrityksen elinkaarta, ja eurooppalaisten yrittäjien ikääntyessä siitä tulee yhä tärkeämpää. Euroopassa luovutetaan vuosittain uusille omistajille noin 450 000 yritystä, joissa työskentelee yhteensä kaksi miljoonaa työntekijää. Onnistuneen luovutuksen toteutumatta jäämisen riski koskee arvioiden mukaan vuosittain noin 150 000:ta yritystä, minkä johdosta noin 600 000 työpaikkaa on vaarassa kadota.
Menestyksekkäästi toteutettujen yritysluovutusten määrän kasvu tuottaa välittömiä hyötyjä Euroopan taloudelle. Hyvin toimivat ekosysteemit ja tukipalvelut yritysten luovutuksia varten turvaavat eurooppalaiset työpaikat ja edistävät maaseutualueiden taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä varmistavat monipuoliset tuotteet ja palvelut sekä toimeentulon näillä alueilla. Yritysten luovutukset voivat myös helpottaa ja edistää eurooppalaisten mikro- ja pk-yritysten vihreää siirtymää ja digitalisaatiota, sillä omistajanvaihdos on usein luonnollinen ajankohta yrityksen uudistamiselle ja uusien liiketoimintatapojen omaksumiselle.

Vaikka lopullinen vastuu yrityksen luovutuksesta on yrittäjällä, jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla on tehtävä enemmän onnistuneiden yritysten luovutusten lisäämiseksi esimerkiksi seuraavin tavoin:

- tiedotustoimet, kuten yritysten luovutusten teemaviikon ja yritysten luovutuksiin keskittyvien kansallisten sidosryhmäfoorumien perustaminen
- EU:n laajuisen yritysten luovutuksia koskevan barometrin luominen näyttöön perustuvan päätöksenteon tukemiseksi sekä Euroopan että jäsenvaltioiden tasolla
- yrityksen ostamista ja yritystoiminnan jatkamista koskevan tietämyksen edistäminen sekä pk-yritysten siirtoja koskevien kannustimien kehittäminen nuorille yrittäjille
- mikro- ja pk-yritysten rajatylittävien luovutusten kehittäminen esimerkiksi luomalla yhteyksiä yritysten luovutuksiin keskittyviin markkinapaikkoihin kaikkialla EU:ssa.

Unionin tulisi pyrkiä tilanteeseen, jossa olemassa olevan yrityksen hankkiminen on yhtä houkuttava ja tunnustettu mahdollisuus kuin startup-yrityksen perustaminen. Tämä voi toteutua vain jos EU ja sen jäsenvaltiot asettavat yritysten luovutusten edistämisen keskeiseen asemaan elpymis-, kasvu- ja yrittäjyyspolitiikoissaan.

Artikkeli on saatavissa kokonaisuudessaan täällä: September edition of the Employers' Group Newsletter.
ETSK:n lausunto aiheesta "Yritysten luovutukset kestävään elpymiseen perustuvan kasvun edistäjinä pk-sektorilla" (esittelijä Mira-Maria Kontkanen) on saatavissa täällä.

Ihmisarvoinen työ kaikkialla maailmassa: pakkotyön torjuminen ja työolojen parantaminen eurooppalaisissa toimitusketjuissa

ETSK:n työntekijät-ryhmä

ETSK:n työntekijät-ryhmä tukee vakaasti komission pyrkimyksiä edistää ihmisarvoista työtä, mutta on huolissaan siitä, että nykyisissä ehdotuksissa olevat aukot saattavat johtaa lainsäädännön epätyydyttävään täytäntöönpanoon.

Pakkotyö saattaa tuntua monille eurooppalaisille kaukaiselta ongelmalta, mutta todellisuudessa se on meitä paljon lähempänä kuin äkkiseltään näyttää. Monien tavanomaisten tavaroiden – vaatteista älypuhelimiin – on havaittu sisältävän pakkotyöllä valmistettuja materiaaleja.
Modernin orjuuden vähentämiseen ja ehkäisemiseen tähtäävät toimet ovat johtaneet pakkotyössä olevien ihmisten määrän tasaiseen vähenemiseen. Vuonna 2016 suuntaus kääntyi kuitenkin päinvastaiseksi.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) arvioiden mukaan vuonna 2021 pakkotyössä oli 28 miljoonaa ihmistä, mikä on 10 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2016. Lapsityötä tekevien 5–17-vuotiaiden lasten määrä kasvoi samana aikana yli 8 miljoonalla, yhteensä 160 miljoonaan.

Euroopan unioni on pyrkinyt hyödyntämään kauppapolitiikkaa modernin orjuuden torjumiseksi ulkomailla. Nämä ponnistelut ovat tuottaneet joitain tuloksia. Aiemmin tänä vuonna ILO julisti Uzbekistanin vapaaksi lapsi- ja pakkotyöstä EU:n, Yhdysvaltojen, Saksan, Sveitsin ja ILO:n yhdessä toteuttamien toimien seurauksena.

Viime aikoina EU on pyrkinyt vahvistamaan välineitä, joita se käyttää torjuakseen työvoiman väärinkäyttöä ulkomailla. Komissio antoi helmikuussa tiedonannon ihmisarvoisesta työstä kaikkialla maailmassa, ja siinä vahvistettiin Euroopan sitoutuminen ihmisarvoisen työn edistämiseen EU:ssa ja sen ulkopuolella. Tiedonannossa esiteltiin myös aloja, joihin komissio aikoo keskittyä vahvistaakseen tulevia ja olemassa olevia välineitä. Ehdotettu direktiivi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta asettaisi suurille työnantajille velvollisuuden puuttua kielteisiin ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksiin niiden toimitusketjussa. Lisäksi komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti unionin tilaa koskevassa puheessaan ehdotuksesta pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämisestä EU:n markkinoilla.

Työnantajat-ryhmä tukee edelleen vakaasti komission pyrkimyksiä edistää ihmisarvoista työtä. Olemme kuitenkin huolissamme siitä, että nykyisissä ehdotuksissa olevat aukot saattavat johtaa lainsäädännön epätyydyttävään täytäntöönpanoon. Monet pk-yritykset eivät ylitä työntekijöiden määrän tai nettoliikevaihdon raja-arvoa, mikä toisi ne lainsäädännön soveltamisalan piiriin. Epämääräisen terminologian käyttö direktiivissä vaarantaa direktiivin vaikuttavuuden ja edellyttää selvennyksiä. Jos työmarkkinaosapuolten vuoropuhelurakenteita ei vahvisteta, työntekijät eivät pysty toimimaan tehokkaana valvojatahona. EU:n pyrkimyksillä parantaa työelämän normeja maailmanlaajuisesti on selvästi jalo tarkoitus, mutta nähtäväksi jää, pannaanko ehdotukset asianmukaisesti täytäntöön. (lc)

EU:ssa tarvitaan ihmisiin ja heidän oikeuksiinsa ja tarpeisiinsa keskittyviä terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmiä

ETSK:n ”kansalaisyhteiskunnan organisaatiot” -ryhmän jäsen ja lausunnon SOC/720 esittelijä Danko Relić

Vahvojen ja selviytymiskykyisten terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmien kehittäminen Euroopan unionissa edellyttää koulutettua, ammattitaitoista ja motivoitunutta työvoimaa. Tarvitsemme terveydenhuolto- ja hoivajärjestelmiä, joissa keskitytään ihmisiin ja heidän oikeuksiinsa ja tarpeisiinsa.

Tämä tarkoittaa myös sitä, että ihmiset olisi otettava mukaan kaikkiin tärkeisiin keskusteluihin, kuulemisiin ja päätöksiin. Jos nämä edellytykset täyttyvät, kaikille voidaan taata pääsy ihmiskeskeiseen terveydenhuoltoon sekä ”oikeus terveyteen” Euroopan tulevaisuuskonferenssin suosituksen mukaisesti. Tämä on ainoa keino varmistaa, että kaikilla eurooppalaisilla on yhtäläiset ja pysyvät mahdollisuudet saada kohtuuhintaista, ennaltaehkäisevää, hoitavaa ja laadukasta terveydenhuoltoa.

ETSK kehottaa äskettäin antamassaan oma-aloitteisessa lausunnossa Terveydenhuoltoalan työvoimaa, hoitoa ja hoivaa koskeva strategia Euroopan tulevaisuutta varten (SOC/720) perustamaan terveydenhuoltoalan työntekijöiden eurooppalaisen seurantapalvelun auttamaan jäsenvaltioita suunnittelurakenteiden luomisessa ja ylläpitämisessä sekä suunnittelun rajatylittävien näkökohtien koordinoinnissa. Tässä on kyse myös terveydenhuolto- ja hoiva-alan työntekijöiden oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen. Lisäksi komitea ehdottaa EU:n terveys- ja hoiva-alan työvoimaa koskevan toimintasuunnitelman päivittämistä. Huomioon olisi otettava muun muassa terveys- ja hoiva-alan integroitu työvoimasuunnittelu ja -ennakointi sekä terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon henkilöstön osaamisen mukauttaminen erityisesti digitalisaation tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Tarkempaa tietoa lausunnosta SOC/720 on saatavilla osoitteessa https://europa.eu/!9YgygW.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Geopoliittinen kuohunta Euroopan ovella: kansalaisyhteiskunnan näkökulma

ETSK:n vuotuisessa kansalaisyhteiskunnan viestinnän ammattilaisille tarkoitetussa seminaarissa, joka järjestetään Zagrebissa 24.–25. marraskuuta, pohditaan Ukrainan sodan vaikutuksia EU:hun ja käsitellään kolmea vaikeaa kysymystä.

Seminaarissa "Geopoliittinen kuohunta Euroopan ovella: kansalaisyhteiskunnan näkökulma" syvennytään kolmeen keskeiseen sodan takia pohdituttavaan näkökohtaan:

- **EU:n laajentuminen:** Muuttaako sota EU:n laajentumisen suuntaa? Miten hyvin nyt ehdokasmaaksi hyväksytty Ukraina on valmistautunut EU:hun liittymiseen? Kuinka reilua tämä erityiskohtelu on niitä ehdokasmaita kohtaan, jotka ovat odotelleet jo vuosia Euroopan eteisessä? Miten eurooppalaisen geopoliittisen yhteisön näkymä istuu tähän kaikkeen?
- **Energia:** Mitä EU-maat voivat tehdä auttaakseen ihmisiä selviytymään kriisistä, kun EU kääntää selkänsä halvemmalle venäläiselle kaasulle ja öljylle ja Euroopan teollisuuteen ja työntekijöihin kohdistuu paineita? Onko olemassa houkutus palata erittäin saastuttavaan hiileen, vai nopeuttaako tämä vihreää siirtymää? Voiko EU johdattaa jäsenmaansa ulos kriisistä yhtä hyvin kuin covid-19-pandemian aikana?
- **Viestintä:** Yksi sodan keskeisistä aseista on viestintä, jossa hyödynnetään kaikkia teknologian tarjoamia uusia mahdollisuuksia. Miten vastapuolet käyttävät sitä? Kuka voittaa tällä rintamalla ja miten EU vastaa uuteen disinformaation vyöryyn?

Pääpuhujiin kuuluvat **Tim Weber**, joka on verkossa levitetyn disinformaation asiantuntija ja BBC:n verkkosivujen luoja, **Regis Genté**, joka on toinen kirjan ”Volodymyr Zelensky: in the mind of a hero” kirjoittajista ja **Dušan Gajić**, joka on ohjannut dokumenttielokuvan ”The Graduates” sodan aiheuttamasta identiteettikriisistä Serbiassa.

Seminaari on osa 16 vuotta sitten käynnistettyä ”Connecting EU” -sarjaa, jonka tarkoituksena on tarjota foorumi, jossa kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tiedottajat ja muut viestinnän ammattilaiset voivat verkostoitua keskustellessaan Eurooppaa koskevista ajankohtaisista yhteistä etua koskevista kysymyksistä. Se kokoaa yhteen ETSK:n jäseniä ja muita EU:n edustajia, kumppaniorganisaatioita jäsenvaltioista, toimittajia ja tutkijoita keskustelemaan päivän ajankohtaisista kysymyksistä.

Koko ohjelma on piakkoin saatavilla ETSK:n verkkosivuilla. Tapahtumaan pääsee osallistumaan vain kutsun perusteella, mutta asiasta kiinnostuneille sidosryhmille on tarjolla muutamia vapaita paikkoja. Kutsua tapahtumaan voi pyytää osoitteesta pressofficers@eesc.europa.eu.(dm)

Luovuus covid-19-pandemian aikana: musiikkiteollisuus

ETSK:n verkkosivustolla on sarja musiikkialan ammattilaisten videohaastatteluja, joissa käsitellään sitä, miten covid-19-pandemia on muuttanut heidän työtään.

Kulttuuriala ja luovat toimialat kuuluvat niihin aloihin, joita covid-19-pandemia on koetellut ankarimmin. Digitaalisten välineiden, luovuuden ja innovoinnin avulla taiteilijat ovat kuitenkin pystyneet pysymään yhteydessä yleisöönsä. On syntynyt uusia sisältömuotoja, joista osa näyttää taiteilijoita heidän kodeissaan ja luo henkilökohtaisemman suhteen heidän yleisöönsä. Digitalisaatio on myös parantanut musiikin saatavuutta syrjäytyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien kannalta.

Tässä *COVID cannot cancel creativity* -haastattelusarjassa tarkastellaan, miten ala on sopeutunut covid-19-pandemian vuoksi määrättyihin rajoittaviin kansanterveystoimenpiteisiin digitalisaation ja innovoinnin älykkään käytön avulla, miten pandemia on nopeuttanut musiikkialan digitalisaatiota ja miten innovointia voidaan hyödyntää pandemian jälkeen. Erityistä huomiota kiinnitetään hyötyihin, joita musiikkiala saa digitalisaatiosta.

Kyseessä on ETSK:n kolmen ryhmän (työnantajat, työntekijät ja kansalaisyhteiskunnan organisaatiot) yhteinen aloite. Tarkoituksena on osoittaa, kuinka tärkeää kulttuuri on myös kriisiaikoina, miten alan tukeminen ja sen selviytyminen on olennaista yhteiskunnalle ja miten alalla on keskeinen rooli elpymisen edistämisessä.

COVID cannot cancel creativity -aloite käynnistetään virallisesti 26. lokakuuta. Videoihin voi tutustua täällä. (ck)

ETSK:n näyttely Euroopan yhteisen rahan 20-vuotispäivän kunniaksi

”Euron matka” koostuu sarjasta kuvia euron historiasta. Niissä on yhdistetty Euroopan unionin historiallisten arkistojen aineistoa, Euroopan komission toimittamia tietoja sekä Kroatian keskuspankin näyttelymateriaalia.

Keskustelut digitaalisen euron mahdollisesta käyttöönotosta ovat jo käynnissä. Euron 20-vuotispäivä osuu ajankohtaan, jolloin euroa valuuttanaan käyttävien EU:n jäsenvaltioiden määrä kasvaa, sillä Kroatian on määrä liittyä euroalueeseen 1. tammikuuta 2023.

Näyttely kutsuu katsojat tutustumaan valuutan syntyyn aina alustavasta suunnitelmasta eurokolikoiden ja -seteleiden varsinaiseen käyttöönottoon ja haastaa yleisöä luomaan yhtenäisvaluutasta entistä kokonaisvaltaisemman käsityksen ja pohtimaan, miten suuri merkitys sillä on. Yhteinen raha edustaa rauhaa, ja se on myös konkreettisin esimerkki Euroopan yhdentymisestä.

Näyttely on esillä ETSK:n tiloissa **5.–31. lokakuuta 2022**. (ck)

Toimitus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Tämän numeron laatimiseen osallistuivat

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Yleinen koordinointi

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Osoite

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
Jacques Delors -rakennus, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
P. +32 25469476
Sähköposti: eescinfo@eesc.europa.eu

ETSK-info ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa ETSK:n täysistuntojen yhteydessä. ? ETSK-info on saatavilla 23 kielellä.
ETSK-info ei sisällä virallisia selontekoja. Ne julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä tai muissa komitean julkaisuissa.
Jäljentäminen on sallittua, kunhan ETSK-info mainitaan lähteenä ja toimitukseen lähetetään linkki julkaisuun, jossa jäljennöstä on käytetty.

11/2022